

La bascolète, li singlé èt l' cièr

Arthur SCHMITZ
(wallon de Wardin)

Cand l' singlé ou bin l' cièr vèyins la bascolète, i la fjint aradji an lî djant k' one pètte bièsse come lèy ni deurot nin s' tchôki dins lès pîds dès grosses bièsses èt k' èle pourot si fé spotchi sins k' ouk dès deûs li fèjuche ècsprès.

On djoûr ki la bascolète avot trové one fwart grande cwade, èle s' è dit dins lèy min.me : « dji va bin atraper cès deûs bédôs la ». Èlle è pris on coron dol cwade èt èle l' è pwarté o singlé, ki dmorot dins on bouchon di spine dizos on gros oûrlê èt lî è dit :

– *Dimwin a non.ne, dji sayrê ma fwace avou vos, puski vos djoz todi ki dji su mwinse ki rin.*

Li singlé lî è rî â nez, mès la bascolète lî è dit :

– *Si v's-èstoz pus fwart ki mi, vos gangnoz èt dji n' è pâlrans pus.*

L' après non.ne, èlle è pwarté l' ôte coron dol cwade o cièr ki dmorot â dvant d' on bwès d' hèsse an face do l' oûrlê èt lî è dit :

– *Dimwin a non.ne, dji sayrê ma fwace avou vos èt si vos gangnoz, dj' irê dmorer ôte pârt.*

Li cièr lî è rî ossu â nez, mès la bascolète li è rèspondu :

– *Si vos-èstoz sur di gangni, pocwè n' nin sayi. Dji sèrê su l' oûrlê, vos m' vièroz comifât èt mi avou, èt ki l' pus fwart gangne ! A dmwin, a non.ne.*

Dins l' bouchon di spine, drî l' oûrlê, li singlé ni plot nin vèy li cièr. Èt l' cièr ni plot nin vèy li singlé dzos l' oûrlê.

Li londmwin, a non.ne, la bascolète èstot su l' oûrlê, li singlé avot loyi la cwade a sès disfinses. Li cièr l' avot loyi a sès cwanes ou a sès bwès. La bascolète è lèvé la pate, po fé signe ki ça cminçot. Èle è apougni la cwade ki lès deûs-ôtes hatchint di totes leûs fwaces. La bascolète n' avot k' a tnu la cwade an fjant samblant d' hatchi. Li singlé èt l' cièr, ki n' vèyint ki la bascolète, si dmandint comint ç' k' one pètte bièsse insi plot hatchi si fwart èt i continuint a hatchi tant k' i plint. Après one dimèy eûre, li cièr come li singlé èstint tot frèche di souweûr èt ont fêt signe k' il arètint l' djeû.

La bascolète è dit o cièr k' èle alot on momint a sa mâjon èt è dischindu addé l' singlé po lî dire k' èle vlot bin rsayi li landmwin, mès avou li rnâd come tèmwin. Après, èlle è sti addé li cièr po lî dire k' èle vlot bin rsayi li landmwin, mès k' i falot k' i prègne li lîve come tèmwin, insi, lès deûs tèmwins sèrint la po dire ki c' èstot la bascolète k' avot gangni.

Malêjis mots

bascolète = belette / **bouchon** = buisson / **cièr** = cerf / **coron** = bout / **cwade** = corde / **frèche** = mouillé / **hatchi** = tirer / **lîve** = lièvre / **nonne** = midi / **oûrlê** = talus / **rnâd** = renard / **sayi** = essayer / **singlé** = sanglier / **souweûr** = sueur / **supine** = épine / **tchôki (s')** = fourer (se)